

Umiranje decemskih rekrutov.

(Zaključni govor poslanca sodr. Etibna Kristana v debati zaradi obtožbe bivšega vojnega ministra generala Zečevića.)

Gospodje! Jaz nimam občutka, da bi bila stvar, za katero gre tukaj, tako lahka, da se izpreobrne v humoresko, kakršno smo dovolili prav sedaj. (Medklicje z leve: Na žalost! Na žalost!)

Gospodje, jaz ne mislim imeti advokatskega govora in kratega bom. Mislim pa tudi, da nam tukaj ni treba advokatskih govorov, ker mi tukaj nismo sodišče. (Minister pravosodja dr. Lazar Marković: Ni res. Vi ste sodišče, gospod, ker vam ne bi bilo treba tožiti, a vložili ste tožbo, pa pravite, da niste sodišče.)

BESI Roman v treh delih. Preložil Vladimir Levstik. (Dalje.)

Rineš se za zvedavo množico sem brez izpraševanja priromal do najvažnejšega mesta, kjer sem zagledal nazadnje tudi Lembekeja, ki sem ga iskal po naročilu Julije Mihajlovne.

"To je požig! Nihilizem je! Če kje gori, je to nihilizem!" sem ga slišal kričati; skoraj groza me je bilo, čeprav se ni bilo več čemu čuditi. Živa resničnost ima pač zmerom nekaj stresajočega v sebi.

"Vaša ekscelenca", se je oglašil policijski nadzornik zraven njega. "Če bi se izvili vrniti domov... Tu je za vašo ekscelenco še stati nevarno..."

in dal skupščini pravico, da obtoži ministra, je moral vedeti, da ta skupščina ne bo sestavljena iz samih juristov, zato tudi ni mogel zahtevati, da bi se postopalo po strogih pravniških momentih, kadar se predlaga obtožba. Mi, gospodje, ne sodimo, ampak zahtevamo, da sodi sodišče, in to, gospodje, je velika razlika.

A zakaj zahtevamo to? — E- den izmed govornikov je dejal, da je ta obtožba političen akt. Proti temu moram protestirati. To ni strankarsko političen akt, ampak je edino, kar more Narodna skupščina storiti v tem slučaju.

Gospodje, meni ni treba raziskavati vprašanja, ali je bilo pozivanje rekrutov meseca decembra potrebno ali ne. Moje mišljenje je pač, da ni moglo biti tako nujno, kakor je trdil gospod general Zečević v svoji obrambi, zakaj mednarodna situacija, zaradi katere je baje bilo potrebno pozivati rekrute, ni nastala meseca decembra, ampak je bila taka že davno prej.

Letna sorodnica trgovca, ki je bil hišni lastnik. Toda niso je bili pozabili; sama se je vrnila v gorečo hišo, dokler je bilo mogoče, s brezumnim namenom, da reši svojo pernico iz sobice na vogalu, ki še ni gorela.

Zasvitalo se je mrklo, mračno jutro. Požar je odjeljal; po vetru je nastala tišina, v katero se je usul dež, droban in zaspan kakor skozi sito.

"Pri glasovanju je bilo oddanih 142 glasov za prehod na dnevni red, 72 proti temu in dva listka sta bila prazna."

Oborožen upor 48. hrvaškega pešpolka. Med 48. hrvaškim pešpolkom v Plevlju je izbruhnil oborožen upor. Moštvo je 25. aprila udrijo iz vojašnice in se pripravilo za odhod na Hrvaško.

pravi), da voli komisijo dvanajstih članov, še sklene, da se uvede preiskava: in nič drugega zahtevamo mi. (Minister Marković: Če skupščina ne upošteva zahtevov Zagorja se pa daje pred sodiščem.)

Ta zagovor, gospodje, ne more nikogar prepričati. Gospod minister se poziva na ta in na oni dokument. Toda kje je kako naj skupščina pregleda te dokumente? Kako naj se o njih prepriča brez preiskave? — Nadalje, če je gospod minister general Zečević izdal vse potrebne ukrepe, je še vedno odprto vprašanje, kaj je ukrenil, da se njegove naredbe tudi izvršile? (Medklicje z leve: Tako je.)

Gospodje, dejstvo je tukaj: Rekruti so bili pozvani; rekruti so oboleli; umirali so. Vemo, da so oboleli na železnicih; vemo, da so oboleli po kasarnah. Vprašanje je: Kdo odgovarja za to? Nam, skupščini, ne more odgovorjati ta ali oni posameznik, ki ga ne poznamo. Nam more odgovorjati je vlada, oziroma tisti član vlade, ki je kompetent za stvar, za katero gre. V tem slučaju je bil to vojni minister. Če je bivši vojni minister prepričan, da je storil vse za varnost zdravja rekrutov; če se zaveda, da je izdal vse potrebne naredbe, da jih je kontroliral, da se je brigal za izvršitev teh naredb, ima pred komisijo, ki se izvoli, najlepšo priliko to dokazati in storiti še nadalje, kar je v tem slučaju potrebno, namreč pokazati: Krivice je tukaj ali tam. (Medklicje: To je malenkost.)

Čas je, gospodje, da se pri nas odpravi nazor, da je šloveško življenje sploh malenkost. Pet tisoč dinarjev je vreden konj, ker se je toliko plašalo zanj; pet para, toliko, kolikor velja kos papirja, na katerem je zapisano njegovo ime in njegova številka, je vreden šlovek. (Minister Trifković: No, tako to ni — Minister dr. Marković: To ni pri nas. Ne vem, kje Vi mislite, da je tako.)

Gospodje, nimam namena ponavljati, kar se je tukaj že govorilo. Protestiram proti insinuiranju, da viagamo tožbo iz kakršnihkoli strankarskih razlogov, zakaj, gospodje, mi ki smo podpisali predlog, smo v mnogih rečeh zelo daleč narazen. Ampak pri tej tožbi smo se sešli. Sešli smo se, ker je to večja reč, kakor malenkostni interesi te ali one stranke, in zato, ker vemo, da tukaj ne bo govorilo strankarstvo, ampak vest, na levi in na desni in v centru. (Glasovi z leve: Tako je!)

Na seji dne 1. aprila je prišlo do glasovanja o tej zadevi. Govoril je v imenu vlade vojni minister general Vasič, zagovarja- joč prejšnjega vojnega ministra. Potem je predsednik vlade podal izjavo, češ, da je vlada sestavila svojo komisijo za preiskavo zadeve, da pa ne ugovarja, če smatra skupščina za potrebno, da izvoli tudi svojo anketno komisijo, ako se v tem zmislu vloži interpelacija.

Pri glasovanju je bilo oddanih 142 glasov za prehod na dnevni red, 72 proti temu in dva listka sta bila prazna. Predlog za obtožbo je bil s tem odklonjen. Opozicijski klubi so sklenili takoj vložiti interpelacijo, da se izvoli anketa. Ta interpelacija bi imela priti na dnevni red v četrtek, dne 6. aprila.

soš dinarjev je vreden konj, ker se je toliko plašalo zanj; pet para, toliko, kolikor velja kos papirja, na katerem je zapisano njegovo ime in njegova številka, je vreden šlovek. (Minister Trifković: No, tako to ni — Minister dr. Marković: To ni pri nas. Ne vem, kje Vi mislite, da je tako.)

Če propade material, je še vedno upanje, da se bo z novim delom, z novimi napore nadomestil; če se izgubi zemlja, imamo še vedno upanja, da jo dobimo nazaj. Če pa izgubimo ljudi, izgubimo vse, kajti tedaj ne bomo imeli moči, da bi na novo ustvarili, kar je izgubljeno.

Nisem formalist. Za to mi gre, da se dožene stvar. Hočem, da dobi narod zaupanje v to državo. To zaupanje pa more dobiti le tedaj, če bo videl, da ne morejo njegovi sinovi poginjati, ne da bi bil sploh kdo odgovoren za to. (Ploskanje na levi) Ta odgovornost se mora najti; ta odgovornost se mora konstatirati, in v tej smeri se mora postopati. Če bi se bilo prej prišlo s tem predlogom, bi se bil jaz lahko sprijaznil tudi z anketo, ki bi imela zadostne garancije, kakor s komisijo, ki se mora voliti po zakonu o ministriki odgovornosti. Toda, če nam pravijo nekateri tovarši z druge strani, da naj danes odstopimo od svojega predloga, da propade tožba, in da potem čakamo na predlog za anketo in na glasovanje, in če bi se tedaj zgodilo, da bi propadla tudi anketa, ne bi to pomenilo nič drugega, kakor izigravanje, in sicer ne le izigravanje opozicije, ampak izigravanje vsega naroda. (Ploskanje na levi.)

Gospodje, nimam namena ponavljati, kar se je tukaj že govorilo. Protestiram proti insinuiranju, da viagamo tožbo iz kakršnihkoli strankarskih razlogov, zakaj, gospodje, mi ki smo podpisali predlog, smo v mnogih rečeh zelo daleč narazen. Ampak pri tej tožbi smo se sešli. Sešli smo se, ker je to večja reč, kakor malenkostni interesi te ali one stranke, in zato, ker vemo, da tukaj ne bo govorilo strankarstvo, ampak vest, na levi in na desni in v centru. (Glasovi z leve: Tako je!)

Gospodje, lahko zaključim. Jaz ne zahtevam glave gospoda generala Zečevića. Ne gre mi za nikakršno maščevanje. Zahtevam le postopanje, ki naj poudari narodu po tolikih razočarjanjih jamstvo, da imamo instanco, ki se briga za interese naroda in za interese njegovih sinov, iz katerih naj postane nov narod, kadar nas več ne bo. V tem smislu vas prosim, da glasujete po svoji vesti, in če to storite, bo dobro. (Odobranje in ploskanje na levi.)

Pri glasovanju je bilo oddanih 142 glasov za prehod na dnevni red, 72 proti temu in dva listka sta bila prazna. Predlog za obtožbo je bil s tem odklonjen. Opozicijski klubi so sklenili takoj vložiti interpelacijo, da se izvoli anketa. Ta interpelacija bi imela priti na dnevni red v četrtek, dne 6. aprila.

Oborožen upor 48. hrvaškega pešpolka. Med 48. hrvaškim pešpolkom v Plevlju je izbruhnil oborožen upor. Moštvo je 25. aprila udrijo iz vojašnice in se pripravilo za odhod na Hrvaško. Vendar pa so se vrnili deloma na pregovarjanje, deloma pa siloma. Ob tej priliki je bilo izstreljenih okoli 300 puščinskih strelcov, ven-

je izjavilo, da ni imelo namena upreti se vojaški službi, pač pa so se hoteli vrniti domov, kjer bi jo nadaljevali. Upor pripisujejo raznim hrvaškim agitatorjem, ki so večkrat prihajali iz Zagreba in širili med vojskovanj nacionalistični šovinizem. Poznavalec razmer pa trdijo, da je krivo tega upora naravnost bestialno postopanje z vojskovanj.

Pogreb narodnega mučenika. V Črnomlju so slovesno pokopali v nedeljo, 23. aprila ob navzočnosti velike množice ljudstva, ki je prihitalo od blizu in daleč, narodnega mučenika kevača Ivana Kromarja, ki so ga ustrelile oktobra meseca leta 1915. avstrijske oblasti. Zemeljske ostanke Ivana Kromarja so izkopali iz njegovega groba na Suhem bajerju in ga prenesli na vojaško strelišče; odkoder se je vrnil preteklo soboto veličasten spreved proti glavne- mu kolodvoru. Za krsto so korakali vsi naši dostojanstveniki od prvega do zadnjega. Obhod je spremljala godba dravske dizivije pod vodstvom dr. Čerina. Kakor splošno znano, so Kromarja ustrelili, ker se je izrazil, da imajo Srbi čisto prav, da se branijo.

Raznoterosti v narodni skupščini. V narodni skupščini je zahteval narodni poslanec sodr. Golouh, naj vlada takoj dovoli železniškimi delavcem draginske doklade, ker žive že mesec v največji bedi in so se na račun drag. doklad že do vratu zakopali v dolgove. Obenem je zahteval, naj izplača vlada tudi uradnikom

drugi obrok draginjskih doklad, ki zapadejo s prvim majem, in o katerih ne kaže vlada prav nobene pripravljeneosti, da bi jih plačala. Nadalje je zahteval še za bolnišnice večje podpore, ker bodo sicer prisiljeni ustaviti vsako poslovanje v njih.

Zrtev alkohola. Na Jurjevo nedeljo dne 23. aprila se je odigral ob priliki "žeganja" v Hočah zločin, ki ga je povzročil alkohol. Ko sta sedela v gostilni popolnoma pijana kmečka fanta Lešnik in Ogrizek, je v prepiru vrzel drugi prvemu kozarec in obraz. Ves divji je skočil Lešnik v nasprotnika in ma zadal z nožem tak sunek, da se je Ogrizek zgrudil in čez malo časa izdihnil. To dogodok ni edini slučaj in posledica starih navad, da mora biti ob priliki "žeganja" vsak fant pijanec, razgrajač in pretepač, če ne, ni "fant od fare."

Francosko zna. "Ali razumete francosko?" — "Da, če sam govorim!"

VELIKI ZIDNI ZEMLJEVID JUGOSLAVIJE

John Senica, 316 Chemical Bldg., Chicago, Ill.

Borden's Eagle Brand. Zakaj je prvo leto vašega otroka najbolj važno? Zato ker takrat raste otrok najhitreje, ta rast mora biti stalna in zdrava. Če ne morete dobiti vašega otroka, ali ako se sedanja hrana ne strinja s njim, rabite Borden's Eagle Brand.

The Union Savings Bank. Ako nameravate potovati v vašo domovino ali dobiti sem svoje družine ali vaše prijatelje in sorodnike tedaj pišite nam za pojasnila. Mi zastopamo vse parobrodne družbe. Preskrbimo potne in vse druge potrebne listine.

PROSTO! CUDOVI TA GODBA! PROSTO! Najnovejša iznajdba. Ura, ki je postala slavna vsled njene svotovne godbe. GODBA PO ZNIZANI CENI ZA \$4.35. UNION SALES COMPANY, Dept. 422.